

ZATWIERDZAM

WÓJT
Andrzej Szymonowski
Andrzej Szymonowski

**ANALIZA STANU GOSPODARKI
ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE
GMINY RACZKI ZA 2020r.**

Sporządził:

Jan Bubrowski- Podinspektor

Raczki, 29 kwietnia 2021r.

I. CEL I ZAŁOŻENIA ANALIZY

Zgodnie z art.3 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 13 września o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2020r. poz. 1439, 2320, 2361) jednym z zadań gminy jest dokonanie corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi. W oparciu o art. 9tb ww. ustawy sporządza się analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi na podstawie sprawozdań złożonych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości oraz rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi oraz innych dostępnych danych wpływających na koszty systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

W zakresie przedmiotowej analizy zgodnie z zapisami ww. ustawy muszą znaleźć się informacje dotyczące:

- możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów biodegradowalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania,
- potrzeb inwestycyjnych związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi,
- kosztów poniesionych w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych,
- liczby mieszkańców,
- liczbę właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12
- ilości odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy,
- ilości zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów biodegradowalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania z terenu gminy,

Poniższa analiza obejmuje okres funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie gminy Raczek od 1 stycznia 2020r. do 31 grudnia 2020r.

II. REGULACJE PRAWNE Z ZAKRESU GOSPODARKI ODPADAMI

Do opracowania niniejszej analizy wykorzystano następujące dokumenty:

Ustawy:

1. Ustawa z dnia 14 grudnia 2012r. o odpadach (Dz. U. z 2020r. poz.797, 875,2361)
2. Ustawa z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2020r. poz. 1439,2320, 2361)

Rozporządzenia:

1. Rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 2 stycznia 2020r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. z 2019r. poz. 701, 730, 1403 i 1579)
2. Rozporządzenie Ministra Środowiska z 15 grudnia 2017r. w sprawie poziomów ograniczenia masy odpadów ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz sposobu obliczania poziomu ograniczenia masy odpadów (Dz. U. z 2017r. poz. 2412)
3. Rozporządzenie Ministra Środowiska z 14 grudnia 2016r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz. U z 2016r. poz. 2076).
4. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 3 grudnia 2018r. w sprawie rocznych poziomów recyklingu odpadów opakowaniowych pochodzących z gospodarstw domowych (Dz. U. z 2018r. poz. 2306)

Uchwały:

1. Uchwała Nr IX/82/19 Rady Gminy Raczki z dnia 30 października 2019r. w sprawie przyjęcia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Raczki.
2. Uchwała Nr IX/83/19 Rady Gminy Raczki z dnia 30 października 2019r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi.
3. Uchwała Nr X/94/19 Rady Gminy Raczki z dnia 28 listopada 2019r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości oraz warunków trybu składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej.
4. Uchwała Nr X/95/19 Rady Gminy Raczki z dnia 28 listopada 2019r. w sprawie metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości stawki tej opłaty.
5. Uchwała Nr XVII/139/20 Rady Gminy Raczki z dnia 27 listopada 2020r. w sprawie metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości stawki tej opłaty.

III. SYSTEM GOSPODAROWANIA ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE GMINY RACZKI

W gminie Raczki odpady komunalne powstające w gospodarstwach domowych były odbierane z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych. Nie było żadnych ograniczeń co do ilości odbieranych odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych. Częstotliwości i terminy odbioru zostały określone przez odpowiednie uchwały Rady Gminy Raczki. Harmonogram odbioru odpadów komunalnych na terenie Gminy Raczki był dostępny na stronie internetowej www.raczki.pl, na tablicy ogłoszeniowej Urzędu Gminy Raczki oraz na tablicach ogłoszeniowych w poszczególnych sołectwach. Właściciele nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych oraz osoby prowadzące działalność gospodarczą i użytkownicy budynków użyteczności publicznej byli zobowiązani

do złożenia deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi i ponosić na rzecz gminy opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi jest wyliczana przez właściciela nieruchomości, na podstawie składanej do Wójta Gminy Raczki deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Opłata była dokonywana w czterech ratach kwartalnych. Właściciele nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe, lub inne obiekty rekreacyjno - wypoczynkowe, wykorzystywane jedynie przez część roku, położone na terenie gminy Raczki, zobowiązani byli do przekazywania ryczałtowej rocznej opłaty, w terminie do 15 czerwca.

Obowiązujące stawki opłat:

- Od dnia 1.01.2020r. do 31.12.2020r. stawki opłat wynosiły zgodnie z uchwałą nr X/95/19 Rady Gminy Raczki z dnia 28 listopada 2019r. w sprawie metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości stawki tej opłaty.

Obowiązujące terminy płatności:

- Od dnia 01.01.2020r. do 31.12.2020r. terminy płatności były zgodne z uchwałą nr Uchwała Nr X/94/19 Rady Gminy Raczki z dnia 28 listopada 2019r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości oraz warunków trybu składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Odpady komunalne to odpady powstające w gospodarstwach domowych, a także odpady niezawierające odpadów niebezpiecznych pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

Przez gospodarowanie odpadami rozumie się zbieranie, transport, przetwarzanie odpadów, łącznie z nadzorem nad tego rodzaju działaniami, jak również późniejsze postępowanie z miejscami unieszkodliwiania odpadów oraz działania wykonywane w dalszym obrocie odpadami.

W dniu 25 listopada 2019r. w trybie przetargu nieograniczonego w Gminie Raczki został wyłoniony odbiorca odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych: MPO Białystok Sp. z o.o. ul. 42 Pułku Piechoty 48, 15-950 Białystok. Umowa w zakresie odbioru, transportu i zagospodarowania odpadów komunalnych obowiązywała od 1 stycznia 2020r. do 31 grudnia 2020r.

Odpady komunalne z terenu Gminy Raczki odbierane były w postaci zmieszanej i segregowanej. Dodatkowo oprócz wyżej wymienionych odpadów były odbierane odpady typu „BIO” i „Popiół” jako oddzielne frakcje. Zgodnie z Regulaminem utrzymania czystości i

porządku na terenie Gminy Raczki prowadzona jest zbiórka selektywna następujących frakcji odpadów:

- papier i tektura,
- metale,
- szkło i szkło opakowaniowe,
- tworzywa sztuczne,
- opakowania wielomateriałowe,
- odpady komunalne ulegające biodegradacji, w tym odpady opakowaniowe ulegające biodegradacji,
- odpady zielone,
- przeterminowane leki i chemikalia,
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- odpady wielkogabarytowe, w tym meble,
- odpady budowlane i rozbiórkowe,
- zużyte opony

Selektywnie zebrane odpady komunalne mieszkańcy gromadzą w kolorowych workach:

- Żółty – tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe, opakowania plastikowe i metale,
- Niebieski – papier i tektura,
- Zielony - szkło i opakowania szklane.

Nadwyżki wyżej wymienionych frakcji oraz pozostałe frakcje odpadów podlegających selektywnej zbiórce, mieszkańcy Gminy Raczki przekazują do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych zlokalizowanego w miejscowości Dowspuda (Nr działki geod. 44/10)

Odpady zielone i ulegające biodegradacji powstające w wyniku pielęgnacji zieleni na terenie nieruchomości zamieszkałych mogą być kompostowane w przydomowych kompostownikach, jeżeli nie powoduje to uciążliwości dla użytkowników sąsiednich nieruchomości lub też mogą być przekazywane do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów. W roku 2020 odpady typu „BIO” były odbierane jako dodatkowa frakcja od listopada do marca 1 raz w miesiącu, od kwietnia do października 2 razy w miesiącu.

Popiół powstały ze spalania drewna i węgla kamiennego może być gromadzony na posesji celem, zagospodarowania lub wysypywany do oddzielnych pojemników lub worków (po wystudzeniu). W roku 2020 popiół był odbierany jako dodatkowa frakcja od października do marca 1 raz w miesiącu, od kwietnia do września 1 raz na kwartał.

Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne powstające na terenie nieruchomości zamieszkałych na terenie gminy Raczki gromadzone są w pojemnikach o pojemności 110 l lub 120l. lub ich wielokrotności.

Odpady komunalne od właścicieli nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych zbierane selektywnie były odbierane 1 raz w miesiącu. Niesegregowane zmieszane odpady

komunalne od listopada do marca były odbierane 1 raz w miesiącu, od kwietnia do października 2 razy w miesiącu zgodnie z grafiką odbioru.

IV. MOŻLIWOŚCI PRZETWARZANIA ZMIESZANYCH ODPADÓW KOMUNALNYCH, ODPADÓW ZIELONYCH ORAZ POZOSTAŁOŚCI Z SORTOWANIA I POZOSTAŁOŚCI Z MECHANICZNO-BIOLOGICZNEGO PRZETWARZANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH PRZEZNACZONYCH DO SKŁADOWANIA

Z dniem 6 września 2019r. uchylono przez art. 6 pkt 5 ustawy z dnia 19 lipca 2019r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019r. poz. 1579) tzw. zasadę bliskości wyrażoną w art. 20 ust. 7 ustawy z dnia 14 grudnia 2012r. o odpadach. Zgodnie z dotychczasowym brzmieniem:

- 1) Zmieszane odpady komunalne,
- 2) Pozostałości z sortowania odpadów komunalnych oraz pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych, o ile są przeznaczone do składowania,
- 3) Odpady zielone mogły być przetwarzane jedynie na obszarze regionu gospodarki odpadami komunalnymi, na którym zostały wytworzone.

Uchylenie art. 20 ust. 7 ustawy o odpadach oznacza zniesienie regionalizacji i przekształcenie dotychczasowych Regionalnych Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych (RIPOK) w instalacje komunalne. Obecnie do instalacji komunalnych przypisane są jedynie niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne. Jednocześnie pozostałe frakcje selektywnie zebranych odpadów z pojemników koloru niebieskiego, zielonego, żółtego i brązowego można zagospodarować w dowolnej legalnie działającej instalacji. Wszystkie odebrane w 2020r. przez MPO Białystok Sp. z o.o. odpady komunalne, wytworzone na terenie gminy Raczki nie ma możliwości przetwarzania odpadów komunalnych.

W 2020r. zebrano 616,04 Mg niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych. Odpady te w całości zostały poddane przetworzeniu w procesach odzysku R12. W wyniku przetworzenia odpadów komunalnych powstał balast, odpady powstałe po sortowaniu zmieszanych odpadów komunalnych w ilości – 287,00 Mg, który został przekazany do przetworzenia termicznego w spalarni odpadów, jako komponent do produkcji paliwa alternatywnego, tzw. preRDF.

V. ILOŚĆ ODPADÓW WYTWARZANYCH NA TERENIE GMINY RACZKI

Na podstawie sprawozdań otrzymanych od firmy odbierającej od właścicieli nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych odpady komunalne z terenu Gminy Raczki w roku 2020 odebrano następujące ilości odpadów:

Kod odebranych odpadów	Rodzaj odebranych odpadów	Masa odebranych odpadów
------------------------	---------------------------	-------------------------

		(Mg)
20 03 01	Niesegregowane zmieszane odpady komunalne	616,040
20 01 02	Szkło	82,300
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	17,290
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	103,620
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	20,740
15 01 04	Opakowania z metali	7,060
15 01 05	Opakowania wielomateriałowe	1,740
15 01 07	Opakowania ze szkła	76,350
19 12 01	Papier i tektura	4,980
19 12 04	Tworzywa sztuczne i guma	70,950
20 01 08	Odpady ulegające biodegradacji	82,460
20 01 36	Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny	3,340
20 01 99	Inne nie wymienione frakcje zbierane w sposób selektywny (Popiół)	128,020
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	32,100
20 01 23	Urządzenia zawierające freon	1,100
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu	4,840
16 01 03	Zużyte opony	3,100

VI. WSKAŹNIKI ODZYSKU PRZEWDZIANE DO OSIĄGNIĘCIA W 2020R.

1. Ograniczenie masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania

Rok	2012	16 lipca 2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	16 lipca 2020
Dopuszczalny poziom masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995r. (%)	75	50	50	50	45	45	40	40	35

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017r. w sprawie poziomów ograniczenia masy odpadów ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz sposobu obliczania poziomu ograniczenia masy tych odpadów,

dopuszczalny poziom masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995r. wynosi:

Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji osiągnięty przez Gminę Raczki wyniósł w 2020r. – 0.00%

2. Poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku niektórych frakcji odpadów komunalnych

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 29 maja 2012r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych, poziomy te wynoszą odpowiednio:

	Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia (%)								
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło	10	12	14	16	18	20	30	40	50

Podstawa prawna: Zgodnie z art. 9q ust.2 ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U z 2020r. poz. 797,875,2361ze zm.) sprawozdanie wójta, burmistrza lub prezydenta miasta z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi za rok 2020 należy przekazać w terminie do dnia 31 marca 2021r. poprzez system BDO.

Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła osiągnięty przez Gminę Raczki w 2020r. wyniósł – 62.92%.

VII. KOSZTY PONIESIONE W ZWIĄZKU Z ODBIOREM, ODZYSKIEM, RECYKLINGIEM I UNIESZKODLIWIANIEM ODPADÓW KOMUNALNYCH.

1. Koszty obsługi systemu gospodarki odpadami od 01.01.2020r. do 31.12.2020r.

Lp.	Rodzaj wydatku	Wartość
1.	Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych	948 507,62 zł
2.	Wydatki osobowe (wynagrodzenie pracowników, ubezpieczenie, fundusz socjalny)	76 611,53 zł
3.	Obsługa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych	3 373,11 zł
4.	Koszty administracyjne (obsługa programu komputerowego, usługi pocztowe, szkolenia, delegacje)	13 328,66 zł
	Razem koszty obsługi systemu	1 045 557,72 zł

Miesięczny koszt związany z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem, unieszkodliwianiem odpadów oraz obsługą punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych wyniósł – 87 129,81zł.

Gminny system gospodarki odpadami komunalnymi, zgodnie z ustawą oparty jest na zasadzie samofinansowania systemu. Oznacza to, iż środki pochodzące z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi uiszczanych przez właścicieli nieruchomości muszą w całości pokryć koszty związane z funkcjonowaniem systemu. W konsekwencji na systemie gospodarki odpadami komunalnymi gmina nie może zarabiać, wszystkie środki może jedynie wydatkować na:

- a) Odbieranie, transport, zbieranie, odzysk i unieszkodliwianie odpadów komunalnych,
- b) Utrzymanie punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych,
- c) Wydatki osobowe
- d) Koszty administracyjne
- e) Edukację ekologiczną w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi

VIII. INFORMACJE DOTYCZĄCE ADMINISTROWANIA SYSTEMU

1. Liczba mieszkańców zameldowanych na dzień 31.12.2020r. według danych Urzędu Stanu Cywilnego wyniosła 5883 osób.
2. Ilość osób objętych zbiórką odpadów komunalnych (według złożonych deklaracji) wynosi 4643. Ilość złożonych deklaracji dla nieruchomości zamieszkałych – 1494szt. Ilość deklaracji nieruchomości niezamieszkałych i lokali użyteczności publicznej wynosi 129 szt. Różnica w liczbie mieszkańców zameldowanych a wykazanych w złożonych deklaracjach wynika m.in. z faktu podejmowania nauki poza miejscem stałego meldunku przez wielu uczniów i studentów. Analogiczna sytuacja występuje wśród osób czynnych zawodowo, którzy ze względu na wykonywaną pracę przebywają poza terenem gminy lub za granicą.

IX. PODSUMOWANIE

Na terenie Gminy Raczki od dnia 1 lipca 2013r. funkcjonuje nowy system gospodarowania odpadami komunalnymi wynikający z nowelizacji ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Gmina Raczki podjęła w terminie wszystkie wymagane przepisami prawa uchwały oraz przejęła wszystkie obowiązki z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Na podstawie powyższych danych należy stwierdzić, że system gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Raczki w 2020r. funkcjonował prawidłowo. Mieszkańcy gminy Raczki mieli możliwość pozbycia się wszystkich odpadów komunalnych powstających w gospodarstwie domowym, a oprócz odbioru odpadów bezpośrednio z nieruchomości można było również przekazać nieodpłatnie wszelkiego rodzaju odpady segregowane do Punktu Selektywnej Zbiórki odpadów Komunalnych.

Priorytetowym zadaniem Gminy Raczki na kolejne lata jest dalsze uświadamianie mieszkańców w zakresie gospodarki odpadami w celu ograniczenia ilości wytwarzanych odpadów komunalnych oraz racjonalnego sortowania odpadów komunalnych aby osiągnąć określone poziomy odzysku recyklingu odpadów oraz ograniczyć masę odpadów ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania.

W 2021r zostanie przeprowadzona modernizacja PSZOK w Dowspudzie na części działki geod. 44/10 polegająca na zakupie dodatkowych pojemników o kolorystyce znormalizowanej odpowiednimi przepisami, zwiększeniu powierzchni użytkowej, wybudowaniu zadaszonej wiaty oraz zakupie wagi. Zadanie przewiduje uzbrojenie obiektu w media w postaci instalacji energii elektrycznej, instalacji wod-kan oraz instalacji teletechnicznej a także odwodnieniu placu magazynowego i wiat zadaszeniowych. W ramach zadania planowane jest dalsze udoskonalanie systemu odbioru odpadów komunalnych, w szczególności zbieranych selektywnie, aby w przyszłości móc spełnić wysokie wskaźniki odzysku. W wyniku doprowadzenia instalacji elektrycznej i teletechnicznej zostanie uruchomione stanowisko do obsługi systemu BDO zlokalizowane na terenie PSZOK Dowspuda. Rozwiązanie to przyczyni się do uściślenia całego procesu odbioru odpadów zbieranych w sposób selektywny od mieszkańców Gminy Raczki aż po unieszkodliwienie w odpowiedniej instalacji. Wybudowanie sieci kanalizacji deszczowej odprowadzającej wody opadowe z dachów wiat i magazynów oraz placu magazynowego zabezpieczy wody gruntowe w pobliżu obiektu przed zanieczyszczeniem. Dokument przygotowano zgodnie z art. 9tb ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Do przygotowania dokumentu wykorzystano wszystkie dane znajdujące się w Urzędzie Gminy Raczki.